

Рівняння і нерівності з модулем

С.А. Плакса, В.В. Шпирко
Заочна фізико-математична школа

Урок 4 (частина друга)

Мій намір полягає не в тому, щоб навчати тут методу, якому кожний має слідувати, щоб правильно спрямовувати свій розум, а тільки в тому, щоб показати, яким чином спрямовував я свій власний розум.

Рене Декарт, "Міркування про метод"

Означення модуля

- **Модуль** виразу $f(x)$ визначається у наступний спосіб:

$$|f(x)| = \begin{cases} f(x), & \text{якщо } f(x) \geq 0, \\ -f(x), & \text{якщо } f(x) < 0. \end{cases} \quad (1)$$

$|a|$ є невід'ємним числом для будь-якого дійсного числа a , тобто $|a| \geq 0$. Наприклад, $|1,4| = 1,4$,
 $|-0,33| = -(-0,33) = 0,33$, $|0| = 0$.

Оскільки $0 = -0$, то рівності (1) можна також надати вигляду:

$$|f(x)| = \begin{cases} f(x), & \text{якщо } f(x) > 0, \\ -f(x), & \text{якщо } f(x) \leq 0. \end{cases}$$

Означення модуля

- **Модуль** виразу $f(x)$ визначається у наступний спосіб:

$$|f(x)| = \begin{cases} f(x), & \text{якщо } f(x) \geq 0, \\ -f(x), & \text{якщо } f(x) < 0. \end{cases} \quad (1)$$

$|a|$ є невід'ємним числом для будь-якого дійсного числа a , тобто $|a| \geq 0$. Наприклад, $|1,4| = 1,4$,
 $|-0,33| = -(-0,33) = 0,33$, $|0| = 0$.

Оскільки $0 = -0$, то рівності (1) можна також надати вигляду:

$$|f(x)| = \begin{cases} f(x), & \text{якщо } f(x) > 0, \\ -f(x), & \text{якщо } f(x) \leq 0. \end{cases}$$

Означення модуля

- **Модуль** виразу $f(x)$ визначається у наступний спосіб:

$$|f(x)| = \begin{cases} f(x), & \text{якщо } f(x) \geq 0, \\ -f(x), & \text{якщо } f(x) < 0. \end{cases} \quad (1)$$

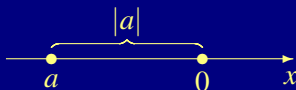
$|a|$ є невід'ємним числом для будь-якого дійсного числа a , тобто $|a| \geq 0$. Наприклад, $|1,4| = 1,4$,
 $|-0,33| = -(-0,33) = 0,33$, $|0| = 0$.

Оскільки $0 = -0$, то рівності (1) можна також надати вигляду:

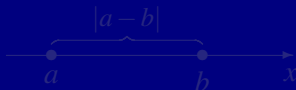
$$|f(x)| = \begin{cases} f(x), & \text{якщо } f(x) > 0, \\ -f(x), & \text{якщо } f(x) \leq 0. \end{cases}$$

Геометричний зміст модуля

- $|a|$ – це відстань на числовій прямій від точки a до нуля:

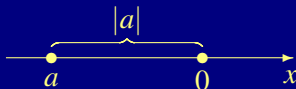

- $|a - b|$ – це відстань між точками a і b числової прямої:

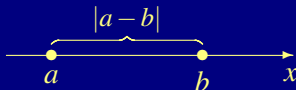

Геометричний зміст модуля

- $|a|$ – це відстань на числовій прямій від точки a до нуля:

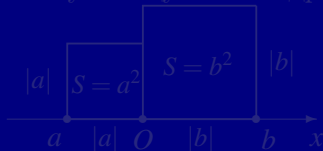
- $|a - b|$ – це відстань між точками a і b числової прямої:

Основні властивості модуля

- 1) $|a| \geq 0$ при всіх $a \in \mathbf{R}$;
- 2) $|a| = 0 \iff a = 0$;
- 3) $|ab| = |a| \cdot |b|$. Зокрема, $|-a| = |a|$;
- 4) $\left| \frac{a}{b} \right| = \frac{|a|}{|b|}$;
- 5) $|a + b| \leq |a| + |b|$;
- 6) $|a - b| \geq \left| |a| - |b| \right|$;
- 7) $|a| < |b| \iff a^2 < b^2$.

Геометричний зміст властивості 7: з двох квадратів більшу площу має квадрат з більшою стороною

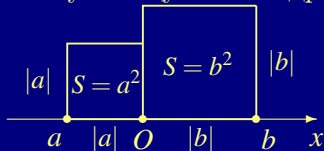

Основні властивості модуля

- 1) $|a| \geq 0$ при всіх $a \in \mathbf{R}$;
- 2) $|a| = 0 \iff a = 0$;
- 3) $|ab| = |a| \cdot |b|$. Зокрема, $|-a| = |a|$;
- 4) $\left| \frac{a}{b} \right| = \frac{|a|}{|b|}$;
- 5) $|a + b| \leq |a| + |b|$;
- 6) $|a - b| \geq \left| |a| - |b| \right|$;
- 7) $|a| < |b| \iff a^2 < b^2$.

Геометричний зміст властивості 7: з двох квадратів більшу площу має квадрат з більшою стороною

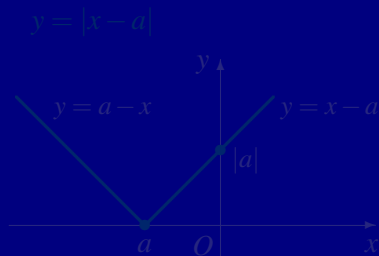

Графік функції $y = |x - a|$, где $a \in \mathbf{R}$

За означенням модуля маємо

$$|x - a| = \begin{cases} x - a, & \text{якщо } x \geq a, \\ -(x - a), & \text{якщо } x < a. \end{cases}$$

Тому графік функції $y = |x - a|$ складається з двох променів, що утворюють прямий кут:

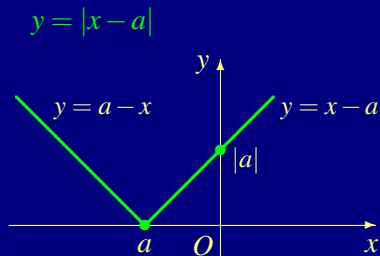

Графік функції $y = |x - a|$, где $a \in \mathbf{R}$

За означенням модуля маємо

$$|x - a| = \begin{cases} x - a, & \text{якщо } x \geq a, \\ -(x - a), & \text{якщо } x < a. \end{cases}$$

Тому графік функції $y = |x - a|$ складається з двох променів, що утворюють прямий кут:

Розв'язання рівнянь і нерівностей з модулем методом інтервалів

Основним методом розв'язання рівнянь і нерівностей з модулем є **метод інтервалів**.

Приклад 1. Розв'язати рівняння $|x^2 - 2| = -x$.

Розв'язання. Зобразимо криву знаків підмодульного виразу:

$$y = x^2 - 2$$

Отже,

$$x^2 - 2 \geq 0 \iff x \in (-\infty, -\sqrt{2}] \cup [\sqrt{2}, \infty), \text{ I}$$

$$x^2 - 2 < 0 \iff x \in (-\sqrt{2}, \sqrt{2}), \text{ II.}$$

Оскільки за означенням модуля на множинах I і II модуль $|x^2 - 2|$ розкривається по-різному:

$$|x^2 - 2| = x^2 - 2 \quad \text{при } x \in (-\infty, -\sqrt{2}] \cup [\sqrt{2}, \infty) \quad \text{I}$$

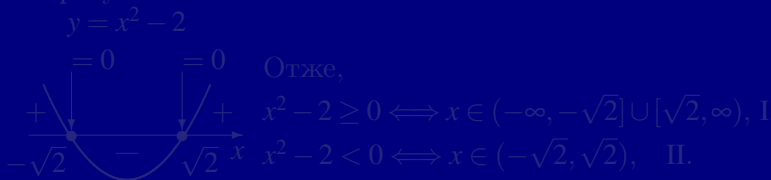
$$|x^2 - 2| = -(x^2 - 2) \quad \text{при } x \in (-\sqrt{2}, \sqrt{2}), \quad \text{II}$$

Розв'язання рівнянь і нерівностей з модулем методом інтервалів

Основним методом розв'язання рівнянь і нерівностей з модулем є **метод інтервалів**.

Приклад 1. Розв'язати рівняння $|x^2 - 2| = -x$.

Розв'язання. Зобразимо криву знаків підмодульного виразу:

Оскільки за означенням модуля на множинах I і II модуль $|x^2 - 2|$ розкривається по-різному:

$$|x^2 - 2| = x^2 - 2 \quad \text{при } x \in (-\infty, -\sqrt{2}] \cup [\sqrt{2}, \infty) \quad \text{I}$$

$$|x^2 - 2| = -(x^2 - 2) \quad \text{при } x \in (-\sqrt{2}, \sqrt{2}), \quad \text{II}$$

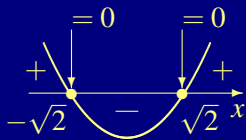
Розв'язання рівнянь і нерівностей з модулем методом інтервалів

Основним методом розв'язання рівнянь і нерівностей з модулем є **метод інтервалів**.

Приклад 1. Розв'язати рівняння $|x^2 - 2| = -x$.

Розв'язання. Зобразимо криву знаків підмодульного виразу:

$$y = x^2 - 2$$

Отже,

$$x^2 - 2 \geq 0 \iff x \in (-\infty, -\sqrt{2}] \cup [\sqrt{2}, \infty), \text{ I}$$

$$x^2 - 2 < 0 \iff x \in (-\sqrt{2}, \sqrt{2}), \text{ II.}$$

Оскільки за означенням модуля на множинах I і II модуль $|x^2 - 2|$ розкривається по-різному:

$$|x^2 - 2| = x^2 - 2 \quad \text{при } x \in (-\infty, -\sqrt{2}] \cup [\sqrt{2}, \infty) \quad \text{I}$$

$$|x^2 - 2| = -(x^2 - 2) \quad \text{при } x \in (-\sqrt{2}, \sqrt{2}), \quad \text{II}$$

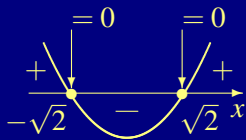
Розв'язання рівнянь і нерівностей з модулем методом інтервалів

Основним методом розв'язання рівнянь і нерівностей з модулем є **метод інтервалів**.

Приклад 1. Розв'язати рівняння $|x^2 - 2| = -x$.

Розв'язання. Зобразимо криву знаків підмодульного виразу:

$$y = x^2 - 2$$

Отже,

$$x^2 - 2 \geq 0 \iff x \in (-\infty, -\sqrt{2}] \cup [\sqrt{2}, \infty), \text{ I}$$

$$x^2 - 2 < 0 \iff x \in (-\sqrt{2}, \sqrt{2}), \text{ II.}$$

Оскільки за означенням модуля на множинах I і II модуль $|x^2 - 2|$ розкривається по-різному:

$$|x^2 - 2| = x^2 - 2 \quad \text{при } x \in (-\infty, -\sqrt{2}] \cup [\sqrt{2}, \infty) \quad \text{I}$$

$$|x^2 - 2| = -(x^2 - 2) \quad \text{при } x \in (-\sqrt{2}, \sqrt{2}), \quad \text{II.}$$

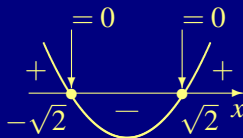
Розв'язання рівнянь і нерівностей з модулем методом інтервалів

Основним методом розв'язання рівнянь і нерівностей з модулем є **метод інтервалів**.

Приклад 1. Розв'язати рівняння $|x^2 - 2| = -x$.

Розв'язання. Зобразимо криву знаків підмодульного виразу:

$$y = x^2 - 2$$

Отже,

$$x^2 - 2 \geq 0 \iff x \in (-\infty, -\sqrt{2}] \cup [\sqrt{2}, \infty), \text{ I}$$

$$x^2 - 2 < 0 \iff x \in (-\sqrt{2}, \sqrt{2}), \text{ II.}$$

Оскільки за означенням модуля на множинах I і II модуль $|x^2 - 2|$ розкривається **по-різному**:

$$|x^2 - 2| = x^2 - 2 \quad \text{при} \quad x \in (-\infty, -\sqrt{2}] \cup [\sqrt{2}, \infty) \quad \text{I}$$

$$|x^2 - 2| = -(x^2 - 2) \quad \text{при} \quad x \in (-\sqrt{2}, \sqrt{2}), \quad \text{II}$$

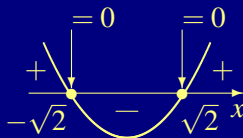
Розв'язання рівнянь і нерівностей з модулем методом інтервалів

Основним методом розв'язання рівнянь і нерівностей з модулем є **метод інтервалів**.

Приклад 1. Розв'язати рівняння $|x^2 - 2| = -x$.

Розв'язання. Зобразимо криву знаків підмодульного виразу:

$$y = x^2 - 2$$

Отже,

$$x^2 - 2 \geq 0 \iff x \in (-\infty, -\sqrt{2}] \cup [\sqrt{2}, \infty), \text{ I}$$

$$x^2 - 2 < 0 \iff x \in (-\sqrt{2}, \sqrt{2}), \text{ II.}$$

Оскільки за означенням модуля на множинах I і II модуль $|x^2 - 2|$ розкривається **по-різному**:

$$|x^2 - 2| = x^2 - 2 \quad \text{при } x \in (-\infty, -\sqrt{2}] \cup [\sqrt{2}, \infty) \quad \text{I}$$

$$|x^2 - 2| = -(x^2 - 2) \quad \text{при } x \in (-\sqrt{2}, \sqrt{2}), \quad \text{II}$$

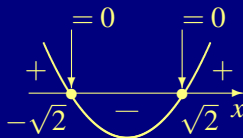
Розв'язання рівнянь і нерівностей з модулем методом інтервалів

Основним методом розв'язання рівнянь і нерівностей з модулем є **метод інтервалів**.

Приклад 1. Розв'язати рівняння $|x^2 - 2| = -x$.

Розв'язання. Зобразимо криву знаків підмодульного виразу:

$$y = x^2 - 2$$

Отже,

$$x^2 - 2 \geq 0 \iff x \in (-\infty, -\sqrt{2}] \cup [\sqrt{2}, \infty), \text{ I}$$

$$x^2 - 2 < 0 \iff x \in (-\sqrt{2}, \sqrt{2}), \text{ II.}$$

Оскільки за означенням модуля на множинах I і II модуль $|x^2 - 2|$ розкривається **по-різному**:

$$|x^2 - 2| = x^2 - 2 \quad \text{при} \quad x \in (-\infty, -\sqrt{2}] \cup [\sqrt{2}, \infty) \quad \text{і}$$

$$|x^2 - 2| = -(x^2 - 2) \quad \text{при} \quad x \in (-\sqrt{2}, \sqrt{2}),$$

Розв'язання рівнянь і нерівностей з модулем методом інтервалів

то, розглядаючи ці два випадки, в кожному з них замінимо дане рівняння новим рівнянням, що не містить модуля.

В результаті рівняння замінюється рівносильною йому сукупністю двох систем:

$$|x^2 - 2| = -x \Leftrightarrow \begin{cases} \begin{cases} x \in (-\infty, -\sqrt{2}] \cup [\sqrt{2}, \infty), & \text{I} \\ x^2 - 2 = -x, \end{cases} \\ \begin{cases} x \in (-\sqrt{2}, \sqrt{2}), & \text{II} \\ -(x^2 - 2) = -x. \end{cases} \end{cases}$$

Розв'яжемо квадратні рівняння систем:

$$1) x^2 - 2 = -x \Leftrightarrow x^2 + x - 2 = 0 \Leftrightarrow \begin{cases} x = -2, \\ x = 1, \end{cases} \Leftrightarrow x \in \{-2; 1\};$$

$$2) -(x^2 - 2) = -x \Leftrightarrow x^2 - 2 = x \Leftrightarrow x^2 - x - 2 = 0 \Leftrightarrow \begin{cases} x = 2, \\ x = -1, \end{cases} \Leftrightarrow x \in \{2; -1\}.$$

Розв'язання рівнянь і нерівностей з модулем методом інтервалів

то, розглядаючи ці два випадки, в кожному з них замінимо дане рівняння новим рівнянням, що не містить модуля.

В результаті рівняння замінюється рівносильною йому сукупністю двох систем:

$$|x^2 - 2| = -x \iff \begin{cases} \begin{cases} x \in (-\infty, -\sqrt{2}] \cup [\sqrt{2}, \infty), & \text{I} \\ x^2 - 2 = -x, \end{cases} \\ \begin{cases} x \in (-\sqrt{2}, \sqrt{2}), & \text{II} \\ -(x^2 - 2) = -x. \end{cases} \end{cases}$$

Розв'яжемо квадратні рівняння систем:

$$1) x^2 - 2 = -x \iff x^2 + x - 2 = 0 \iff \begin{cases} x = -2, \\ x = 1, \end{cases} \iff x \in \{-2; 1\};$$

$$2) -(x^2 - 2) = -x \iff x^2 - 2 = x \iff x^2 - x - 2 = 0 \iff \\ \iff \begin{cases} x = 2, \\ x = -1, \end{cases} \iff x \in \{2; -1\}.$$

Розв'язання рівнянь і нерівностей з модулем методом інтервалів

то, розглядаючи ці два випадки, в кожному з них замінимо дане рівняння новим рівнянням, що не містить модуля.

В результаті рівняння замінюється рівносильною йому сукупністю двох систем:

$$|x^2 - 2| = -x \iff \begin{cases} \begin{cases} x \in (-\infty, -\sqrt{2}] \cup [\sqrt{2}, \infty), & \text{I} \\ x^2 - 2 = -x, \end{cases} \\ \begin{cases} x \in (-\sqrt{2}, \sqrt{2}), & \text{II} \\ -(x^2 - 2) = -x. \end{cases} \end{cases}$$

Розв'яжемо квадратні рівняння систем:

$$1) x^2 - 2 = -x \iff x^2 + x - 2 = 0 \iff \begin{cases} x = -2, \\ x = 1, \end{cases} \iff x \in \{-2; 1\};$$

$$2) -(x^2 - 2) = -x \iff x^2 - 2 = x \iff x^2 - x - 2 = 0 \iff \\ \iff \begin{cases} x = 2, \\ x = -1, \end{cases} \iff x \in \{2; -1\}.$$

Розв'язання рівнянь і нерівностей з модулем методом інтервалів

то, розглядаючи ці два випадки, в кожному з них замінимо дане рівняння новим рівнянням, що не містить модуля.

В результаті рівняння замінюється рівносильною йому сукупністю двох систем:

$$|x^2 - 2| = -x \iff \begin{cases} \begin{cases} x \in (-\infty, -\sqrt{2}] \cup [\sqrt{2}, \infty), & \text{I} \\ x^2 - 2 = -x, \end{cases} \\ \begin{cases} x \in (-\sqrt{2}, \sqrt{2}), & \text{II} \\ -(x^2 - 2) = -x. \end{cases} \end{cases}$$

Розв'яжемо квадратні рівняння систем:

$$1) x^2 - 2 = -x \iff x^2 + x - 2 = 0 \iff \begin{cases} x = -2, \\ x = 1, \end{cases} \iff x \in \{-2; 1\};$$

$$2) -(x^2 - 2) = -x \iff x^2 - 2 = x \iff x^2 - x - 2 = 0 \iff \\ \iff \begin{cases} x = 2, \\ x = -1, \end{cases} \iff x \in \{2; -1\}.$$

Розв'язання рівнянь і нерівностей з модулем методом інтервалів

то, розглядаючи ці два випадки, в кожному з них замінимо дане рівняння новим рівнянням, що не містить модуля.

В результаті рівняння замінюється рівносильною йому сукупністю двох систем:

$$|x^2 - 2| = -x \iff \begin{cases} \begin{cases} x \in (-\infty, -\sqrt{2}] \cup [\sqrt{2}, \infty), & \text{I} \\ x^2 - 2 = -x, \end{cases} \\ \begin{cases} x \in (-\sqrt{2}, \sqrt{2}), & \text{II} \\ -(x^2 - 2) = -x. \end{cases} \end{cases}$$

Розв'яжемо квадратні рівняння систем:

$$1) x^2 - 2 = -x \iff x^2 + x - 2 = 0 \iff \begin{cases} x = -2, \\ x = 1, \end{cases} \iff x \in \{-2; 1\};$$

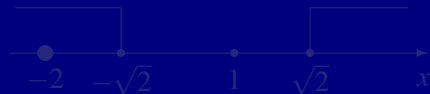
$$2) -(x^2 - 2) = -x \iff x^2 - 2 = x \iff x^2 - x - 2 = 0 \iff \\ \iff \begin{cases} x = 2, \\ x = -1, \end{cases} \iff x \in \{2; -1\}.$$

Розв'язання рівнянь і нерівностей з модулем методом інтервалів

Записуючи одержані розв'язки рівнянь замість самих рівнянь у відповідні системи, отримуємо сукупність

$$\left[\begin{array}{ll} \left\{ \begin{array}{l} x \in (-\infty, -\sqrt{2}] \cup [\sqrt{2}, \infty), \\ x \in \{-2; 1\}, \end{array} \right. & \begin{array}{l} \text{I} \\ \text{III} \end{array} \\ \left\{ \begin{array}{l} x \in (-\sqrt{2}, \sqrt{2}), \\ x \in \{2; -1\}. \end{array} \right. & \begin{array}{l} \text{II} \\ \text{IV} \end{array} \end{array} \right.$$

Спільною точкою множин I і III є точка -2 :

$$I \cap III = \{-2\}$$

Спільною точкою множин II і IV є точка -1 :

$$II \cap IV = \{-1\}$$

Розв'язання рівнянь і нерівностей з модулем методом інтервалів

Записуючи одержані розв'язки рівнянь замість самих рівнянь у відповідні системи, отримуємо сукупність

$$\left[\begin{array}{ll} \left\{ \begin{array}{l} x \in (-\infty, -\sqrt{2}] \cup [\sqrt{2}, \infty), \\ x \in \{-2; 1\}, \end{array} \right. & \begin{array}{l} \text{I} \\ \text{III} \end{array} \\ \left\{ \begin{array}{l} x \in (-\sqrt{2}, \sqrt{2}), \\ x \in \{2; -1\}. \end{array} \right. & \begin{array}{l} \text{II} \\ \text{IV} \end{array} \end{array} \right.$$

Спільною точкою множин I і III є точка -2 :

$$I \cap III = \{-2\}$$

Спільною точкою множин II і IV є точка -1 :

$$II \cap IV = \{-1\}$$

Розв'язання рівнянь і нерівностей з модулем методом інтервалів

Записуючи одержані розв'язки рівнянь замість самих рівнянь у відповідні системи, отримуємо сукупність

$$\left[\begin{array}{ll} \left\{ \begin{array}{l} x \in (-\infty, -\sqrt{2}] \cup [\sqrt{2}, \infty), \\ x \in \{-2; 1\}, \end{array} \right. & \begin{array}{l} \text{I} \\ \text{III} \end{array} \\ \left\{ \begin{array}{l} x \in (-\sqrt{2}, \sqrt{2}), \\ x \in \{2; -1\}. \end{array} \right. & \begin{array}{l} \text{II} \\ \text{IV} \end{array} \end{array} \right.$$

Спільною точкою множин I і III є точка -2 :

$$I \cap III = \{-2\}$$

Спільною точкою множин II і IV є точка -1 :

$$II \cap IV = \{-1\}$$

Розв'язання рівнянь і нерівностей з модулем методом інтервалів

Отже, після розв'язання систем отримуємо сукупність

$$\begin{cases} x \in \{-2\}, & A \\ x \in \{-1\}. & B \end{cases}$$

Розв'язуючи сукупність, об'єднуємо множини A і B :
 $A \cup B = \{-2, -1\}$, тобто дане рівняння має два корені.

Відповідь: $x_1 = -2$, $x_2 = -1$.

Розв'язання рівнянь і нерівностей з модулем методом інтервалів

Отже, після розв'язання систем отримуємо сукупність

$$\begin{cases} x \in \{-2\}, & A \\ x \in \{-1\}. & B \end{cases}$$

Розв'язуючи сукупність, об'єднуємо множини A і B :

$A \cup B = \{-2, -1\}$, тобто дане рівняння має два корені.

Відповідь: $x_1 = -2$, $x_2 = -1$.

Розв'язання рівнянь і нерівностей з модулем методом інтервалів

Отже, після розв'язання систем отримуємо сукупність

$$\begin{cases} x \in \{-2\}, & A \\ x \in \{-1\}. & B \end{cases}$$

Розв'язуючи сукупність, об'єднуємо множини A і B :

$A \cup B = \{-2, -1\}$, тобто дане рівняння має два корені.

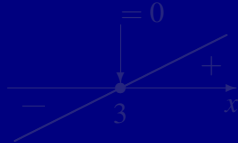
Відповідь: $x_1 = -2$, $x_2 = -1$.

Розв'язання рівнянь і нерівностей з модулем методом інтервалів

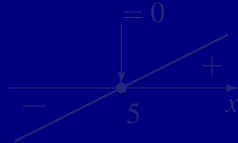
Приклад 2. Розв'язати нерівність $|x-3| + |x-5| \geq 2$.

Розв'язання. Зобразимо криві знаків підмодульних виразів:

$$y_1 = x - 3$$

$$y_2 = x - 5$$

На проміжках $(-\infty, 3)$, $(3; 5)$, $(5, \infty)$ маємо три різні комбінації знаків виразів y_1 і y_2 :

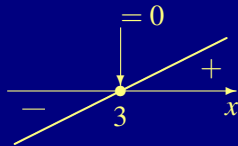
	3		5	x
	-----●-----●----->			
$x-3$	-	+	+	
$x-5$	-	-	+	

Розв'язання рівнянь і нерівностей з модулем методом інтервалів

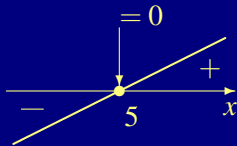
Приклад 2. Розв'язати нерівність $|x-3| + |x-5| \geq 2$.

Розв'язання. Зобразимо криві знаків підмодульних виразів:

$$y_1 = x - 3$$

$$y_2 = x - 5$$

На проміжках $(-\infty, 3)$, $(3; 5)$, $(5, \infty)$ маємо три різні комбінації знаків виразів y_1 і y_2 :

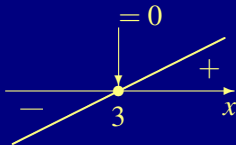
		3		5		x
		•		•		
$x-3$	-		+		+	
$x-5$	-		-		+	

Розв'язання рівнянь і нерівностей з модулем методом інтервалів

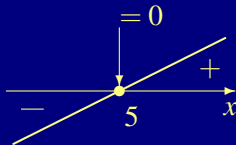
Приклад 2. Розв'язати нерівність $|x-3| + |x-5| \geq 2$.

Розв'язання. Зобразимо криві знаків підмодульних виразів:

$$y_1 = x - 3$$

$$y_2 = x - 5$$

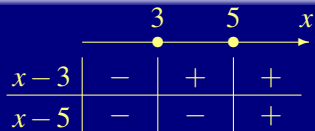

На проміжках $(-\infty, 3)$, $(3; 5)$, $(5, \infty)$ маємо **три** різні комбінації знаків виразів y_1 і y_2 :

	3	5	x
$x-3$	-	+	+
$x-5$	-	-	+

Розв'язання рівнянь і нерівностей з модулем методом інтервалів

Далі розглянемо нерівність $|x-3| + |x-5| \geq 2$ окремо на кожному з вказаних проміжків.

Використовуючи означення модуля, замінимо цю нерівність новою (на кожному проміжку своєю) нерівністю, яка не містить модулів.

У такий спосіб, використовуючи **метод інтервалів** у відповідності з означенням модуля, ми розбиваємо числову пряму на **три** частини, при цьому точку $x = 3$ можна приєднати до одного з проміжків $(-\infty, 3)$, $(3; 5)$, а точку $x = 5$ – до одного з проміжків $(3; 5)$, $(5, \infty)$.

Розв'язання рівнянь і нерівностей з модулем методом інтервалів

	3	5	x
$x-3$	-	+	+
$x-5$	-	-	+

Наприклад, після розбиття числової прямої на проміжки $(-\infty, 3)$, $[3; 5)$, $[5, \infty)$ отримаємо рівносильну даній нерівності **сукупність трьох систем**:

$$|x-3| + |x-5| \geq 2 \iff \begin{cases} x \in (-\infty, 3), \\ -(x-3) - (x-5) \geq 2, \\ x \in [3; 5), \\ x-3 - (x-5) \geq 2, \\ x \in [5, \infty), \\ x-3 + x-5 \geq 2. \end{cases}$$

Розв'язання рівнянь і нерівностей з модулем методом інтервалів

Розв'яжемо кожну з нерівностей, які входять до систем:

$$1) \quad -(x-3) - (x-5) \geq 2 \iff -x+3-x+5 \geq 2 \iff \\ \iff -2x \geq -6 \iff x \leq 3 \iff x \in (-\infty, 3];$$

$$2) \quad x-3 - (x-5) \geq 2 \iff x-3-x+5 \geq 2 \iff \\ \iff 2 \geq 2 \quad (\text{істина}) \iff x \in \mathbf{R};$$

$$3) \quad x-3+x-5 \geq 2 \iff 2x-8 \geq 2 \iff 2x \geq 10 \iff \\ \iff x \geq 5 \iff x \in [5, \infty).$$

Розв'яжемо тепер кожну з систем сукупності, яка після розв'язання нерівностей набуває вигляду:

$$\left[\begin{array}{l} \left\{ \begin{array}{l} x \in (-\infty, 3), \\ x \in (-\infty, 3], \end{array} \right. \\ \left\{ \begin{array}{l} x \in [3; 5), \\ x \in \mathbf{R}, \end{array} \right. \\ \left\{ \begin{array}{l} x \in [5, \infty), \\ x \in [5, \infty). \end{array} \right. \end{array} \right.$$

Розв'язання рівнянь і нерівностей з модулем методом інтервалів

Розв'яжемо кожну з нерівностей, які входять до систем:

$$\begin{aligned} 1) \quad & -(x-3) - (x-5) \geq 2 \iff -x+3 - x+5 \geq 2 \iff \\ & \iff -2x \geq -6 \iff x \leq 3 \iff x \in (-\infty, 3]; \end{aligned}$$

$$\begin{aligned} 2) \quad & x-3 - (x-5) \geq 2 \iff x-3 - x+5 \geq 2 \iff \\ & \iff 2 \geq 2 \quad (\text{істина}) \iff x \in \mathbf{R}; \end{aligned}$$

$$\begin{aligned} 3) \quad & x-3 + x-5 \geq 2 \iff 2x-8 \geq 2 \iff 2x \geq 10 \iff \\ & \iff x \geq 5 \iff x \in [5, \infty). \end{aligned}$$

Розв'яжемо тепер кожну з систем сукупності, яка після розв'язання нерівностей набуває вигляду:

$$\left[\begin{array}{l} \left\{ \begin{array}{l} x \in (-\infty, 3), \\ x \in (-\infty, 3], \end{array} \right. \\ \left\{ \begin{array}{l} x \in [3; 5), \\ x \in \mathbf{R}, \end{array} \right. \\ \left\{ \begin{array}{l} x \in [5, \infty), \\ x \in [5, \infty). \end{array} \right. \end{array} \right.$$

Розв'язання рівнянь і нерівностей з модулем методом інтервалів

Розв'яжемо кожну з нерівностей, які входять до систем:

$$\begin{aligned} 1) \quad & -(x-3) - (x-5) \geq 2 \iff -x+3 - x+5 \geq 2 \iff \\ & \iff -2x \geq -6 \iff x \leq 3 \iff x \in (-\infty, 3]; \end{aligned}$$

$$\begin{aligned} 2) \quad & x-3 - (x-5) \geq 2 \iff x-3 - x+5 \geq 2 \iff \\ & \iff 2 \geq 2 \quad (\text{істина}) \iff x \in \mathbf{R}; \end{aligned}$$

$$\begin{aligned} 3) \quad & x-3+x-5 \geq 2 \iff 2x-8 \geq 2 \iff 2x \geq 10 \iff \\ & \iff x \geq 5 \iff x \in [5, \infty). \end{aligned}$$

Розв'яжемо тепер кожну з систем сукупності, яка після розв'язання нерівностей набуває вигляду:

$$\left[\begin{array}{l} \left\{ \begin{array}{l} x \in (-\infty, 3), \\ x \in (-\infty, 3], \end{array} \right. \\ \left\{ \begin{array}{l} x \in [3; 5), \\ x \in \mathbf{R}, \end{array} \right. \\ \left\{ \begin{array}{l} x \in [5, \infty), \\ x \in [5, \infty). \end{array} \right. \end{array} \right.$$

Розв'язання рівнянь і нерівностей з модулем методом інтервалів

Розв'яжемо кожну з нерівностей, які входять до систем:

$$1) \quad -(x-3) - (x-5) \geq 2 \iff -x+3 - x+5 \geq 2 \iff \\ \iff -2x \geq -6 \iff x \leq 3 \iff x \in (-\infty, 3];$$

$$2) \quad x-3 - (x-5) \geq 2 \iff x-3 - x+5 \geq 2 \iff \\ \iff 2 \geq 2 \quad (\text{істина}) \iff x \in \mathbf{R};$$

$$3) \quad x-3 + x-5 \geq 2 \iff 2x-8 \geq 2 \iff 2x \geq 10 \iff \\ \iff x \geq 5 \iff x \in [5, \infty).$$

Розв'яжемо тепер кожну з систем сукупності, яка після розв'язання нерівностей набуває вигляду:

$$\left[\begin{array}{l} \left\{ \begin{array}{l} x \in (-\infty, 3), \\ x \in (-\infty, 3], \end{array} \right. \\ \left\{ \begin{array}{l} x \in [3; 5), \\ x \in \mathbf{R}, \end{array} \right. \\ \left\{ \begin{array}{l} x \in [5, \infty), \\ x \in [5, \infty). \end{array} \right. \end{array} \right.$$

Розв'язання рівнянь і нерівностей з модулем методом інтервалів

Розв'яжемо кожну з нерівностей, які входять до систем:

$$1) \quad -(x-3) - (x-5) \geq 2 \iff -x+3 - x+5 \geq 2 \iff$$

$$\iff -2x \geq -6 \iff x \leq 3 \iff x \in (-\infty, 3];$$

$$2) \quad x-3 - (x-5) \geq 2 \iff x-3 - x+5 \geq 2 \iff$$

$$\iff 2 \geq 2 \quad (\text{істина}) \iff x \in \mathbf{R};$$

$$3) \quad x-3 + x-5 \geq 2 \iff 2x-8 \geq 2 \iff 2x \geq 10 \iff$$

$$\iff x \geq 5 \iff x \in [5, \infty).$$

Розв'яжемо тепер кожну з систем сукупності, яка після розв'язання нерівностей набуває вигляду:

$$\left[\begin{array}{l} \left\{ \begin{array}{l} x \in (-\infty, 3), \\ x \in (-\infty, 3], \end{array} \right. \\ \left\{ \begin{array}{l} x \in [3; 5), \\ x \in \mathbf{R}, \end{array} \right. \\ \left\{ \begin{array}{l} x \in [5, \infty), \\ x \in [5, \infty). \end{array} \right. \end{array} \right.$$

Розв'язання рівнянь і нерівностей з модулем методом інтервалів

$$1) \quad \begin{cases} x \in (-\infty, 3), & \text{I} \\ x \in (-\infty, 3], & \text{II} \end{cases} \iff x \in (-\infty, 3)$$

(усі точки множини I є спільними точками множин I і II, а точка 3 не є спільною);

$$2) \quad \begin{cases} x \in [3; 5), & \text{III} \\ x \in \mathbf{R}, & \text{IV} \end{cases} \iff x \in [3; 5)$$

(усі точки множини III є спільними точками множин III і IV);

$$3) \quad \begin{cases} x \in [5, \infty), & \text{V} \\ x \in [5, \infty), & \text{VI} \end{cases} \iff x \in [5, \infty)$$

(оскільки $V = VI$).

Отже, приходимо до сукупності

$$\begin{cases} x \in (-\infty, 3), \\ x \in [3; 5), \\ x \in [5, \infty). \end{cases}$$

Розв'язання рівнянь і нерівностей з модулем методом інтервалів

$$1) \quad \begin{cases} x \in (-\infty, 3), & \text{I} \\ x \in (-\infty, 3], & \text{II} \end{cases} \iff x \in (-\infty, 3)$$

(усі точки множини I є спільними точками множин I і II, а точка 3 не є спільною);

$$2) \quad \begin{cases} x \in [3; 5), & \text{III} \\ x \in \mathbf{R}, & \text{IV} \end{cases} \iff x \in [3; 5)$$

(усі точки множини III є спільними точками множин III і IV);

$$3) \quad \begin{cases} x \in [5, \infty), & \text{V} \\ x \in [5, \infty), & \text{VI} \end{cases} \iff x \in [5, \infty)$$

(оскільки $V = VI$).

Отже, приходимо до сукупності

$$\begin{cases} x \in (-\infty, 3), \\ x \in [3; 5), \\ x \in [5, \infty). \end{cases}$$

Розв'язання рівнянь і нерівностей з модулем методом інтервалів

$$1) \quad \begin{cases} x \in (-\infty, 3), & \text{I} \\ x \in (-\infty, 3], & \text{II} \end{cases} \iff x \in (-\infty, 3)$$

(усі точки множини I є спільними точками множин I і II, а точка 3 не є спільною);

$$2) \quad \begin{cases} x \in [3; 5), & \text{III} \\ x \in \mathbf{R}, & \text{IV} \end{cases} \iff x \in [3; 5)$$

(усі точки множини III є спільними точками множин III і IV);

$$3) \quad \begin{cases} x \in [5, \infty), & \text{V} \\ x \in [5, \infty). & \text{VI} \end{cases} \iff x \in [5, \infty)$$

(оскільки V = VI).

Отже, приходимо до сукупності

$$\begin{cases} x \in (-\infty, 3), \\ x \in [3; 5), \\ x \in [5, \infty). \end{cases}$$

Розв'язання рівнянь і нерівностей з модулем методом інтервалів

$$1) \quad \begin{cases} x \in (-\infty, 3), & \text{I} \\ x \in (-\infty, 3], & \text{II} \end{cases} \iff x \in (-\infty, 3)$$

(усі точки множини I є спільними точками множин I і II, а точка 3 не є спільною);

$$2) \quad \begin{cases} x \in [3; 5), & \text{III} \\ x \in \mathbf{R}, & \text{IV} \end{cases} \iff x \in [3; 5)$$

(усі точки множини III є спільними точками множин III і IV);

$$3) \quad \begin{cases} x \in [5, \infty), & \text{V} \\ x \in [5, \infty). & \text{VI} \end{cases} \iff x \in [5, \infty)$$

(оскільки V = VI).

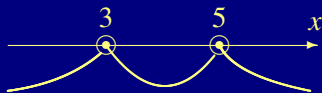
Отже, приходимо до сукупності

$$\begin{cases} x \in (-\infty, 3), \\ x \in [3; 5), \\ x \in [5, \infty). \end{cases}$$

Розв'язання рівнянь і нерівностей з модулем методом інтервалів

$$\begin{cases} x \in (-\infty, 3), & A \\ x \in [3; 5), & B \\ x \in [5, \infty). & C \end{cases}$$

Нарешті, об'єднуючи множини A , B і C , знаходимо множину розв'язків заданої нерівності:

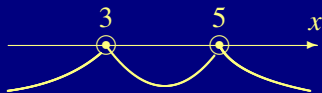
$$A \cup B \cup C = (-\infty, \infty).$$

Відповідь: $x \in \mathbf{R}$.

Розв'язання рівнянь і нерівностей з модулем методом інтервалів

$$\begin{cases} x \in (-\infty, 3), & A \\ x \in [3; 5), & B \\ x \in [5, \infty). & C \end{cases}$$

Нарешті, об'єднуючи множини A , B і C , знаходимо множину розв'язків заданої нерівності:

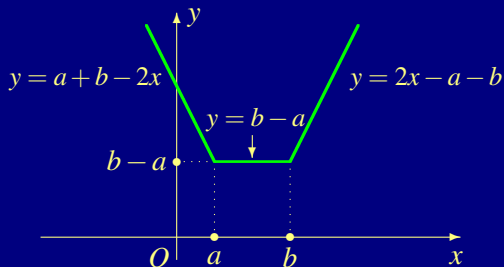
$$A \cup B \cup C = (-\infty, \infty).$$

Відповідь: $x \in \mathbf{R}$.

Графік функції $y = |x - a| + |x - b|, a < b$.

Графік цієї функції зображено на малюнку.

$$y = |x - a| + |x - b|, \quad a < b$$

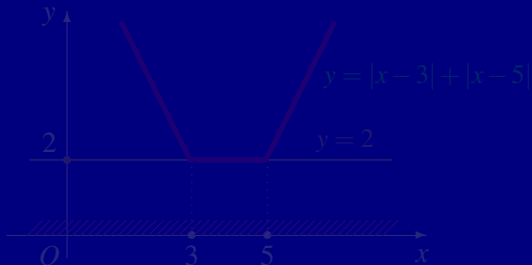

Графік функції $y = |x - a| + |x - b|, a < b$. Розв'язання рівнянь і нерівностей

Розглянемо розв'язання **графічним методом** нерівності з попереднього прикладу.

Приклад 3. Розв'язати нерівність $|x - 3| + |x - 5| \geq 2$.

Розв'язання. Знаходимо ті частини графіка функції $y = |x - 3| + |x - 5|$, які розміщені або вище прямої $y = 2$, або співпадають з частиною цієї прямої, і проектуємо їх на вісь Ox :

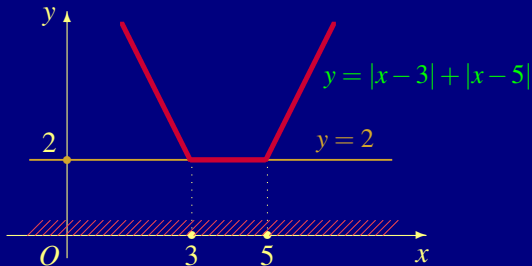
Відповідь: $x \in \mathbf{R}$.

Графік функції $y = |x - a| + |x - b|, a < b$. Розв'язання рівнянь і нерівностей

Розглянемо розв'язання графічним методом нерівності з попереднього прикладу.

Приклад 3. Розв'язати нерівність $|x - 3| + |x - 5| \geq 2$.

Розв'язання. Знаходимо ті частини графіка функції $y = |x - 3| + |x - 5|$, які розміщені або вище прямої $y = 2$, або співпадають з частиною цієї прямої, і проектуємо їх на вісь Ox :

Відповідь: $x \in \mathbb{R}$.

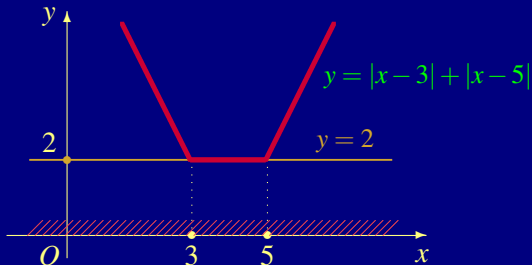

Графік функції $y = |x - a| + |x - b|, a < b$. Розв'язання рівнянь і нерівностей

Розглянемо розв'язання **графічним методом** нерівності з попереднього прикладу.

Приклад 3. Розв'язати нерівність $|x - 3| + |x - 5| \geq 2$.

Розв'язання. Знаходимо ті частини графіка функції $y = |x - 3| + |x - 5|$, які розміщені або **вище** прямої $y = 2$, або **співпадають** з частиною цієї прямої, і проектуємо їх на вісь Ox :

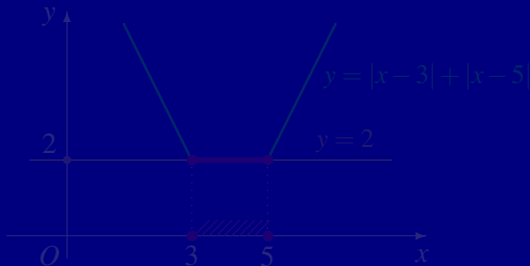

Відповідь: $x \in \mathbf{R}$.

Графік функції $y = |x - a| + |x - b|, a < b$. Рішення рівнянь и нерівностей

Приклад 4. Розв'язати рівняння $|x - 3| + |x - 5| = 2$.

Розв'язання. Знаходимо частину графіка функції $y = |x - 3| + |x - 5|$, яка співпадає з частиною прямої $y = 2$, і проєкуємо її на вісь Ox :

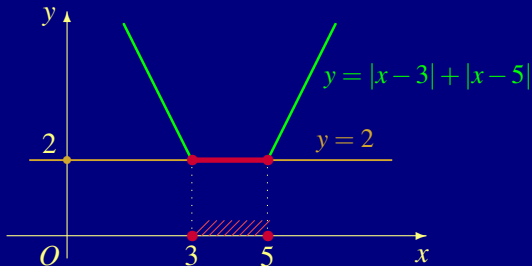

Відповідь: $x \in [3; 5]$.

Графік функції $y = |x - a| + |x - b|, a < b$. Рішення рівнянь и нерівностей

Приклад 4. Розв'язати рівняння $|x - 3| + |x - 5| = 2$.

Розв'язання. Знаходимо частину графіка функції $y = |x - 3| + |x - 5|$, яка **співпадає** з частиною прямої $y = 2$, і проєкуємо її на вісь Ox :

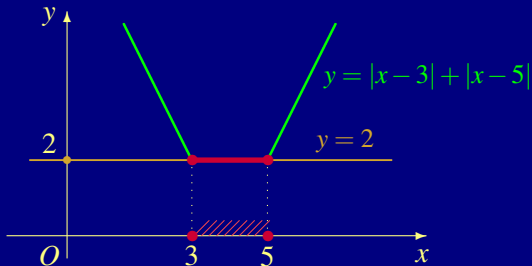

Відповідь: $x \in [3; 5]$.

Графік функції $y = |x - a| + |x - b|, a < b$. Рішення рівнянь и нерівностей

Приклад 4. Розв'язати рівняння $|x - 3| + |x - 5| = 2$.

Розв'язання. Знаходимо частину графіка функції $y = |x - 3| + |x - 5|$, яка **співпадає** з частиною прямої $y = 2$, і проєктуємо її на вісь Ox :

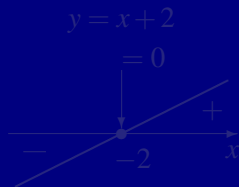
Відповідь: $x \in [3; 5]$.

Приклад із ЗНО

Приклад 5 (Зовнішнє незалежне оцінювання, 2006 р.). Вкажіть найменше ціле число, яке є розв'язком

нерівності $\frac{x^2 + 2x - 3}{|x + 2|} < 0$.

Розв'язання. Зобразимо криву знаків підмодульного виразу:

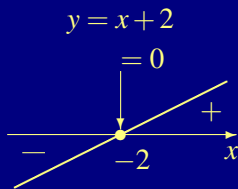
Оскільки знаменник дроби не повинен дорівнювати нулю, то, застосовуючи метод інтервалів, необхідно розглянути два випадки: $x > -2$ і $x < -2$.

Приклад із ЗНО

Приклад 5 (Зовнішнє незалежне оцінювання, 2006 р.). Вкажіть найменше ціле число, яке є розв'язком

нерівності $\frac{x^2 + 2x - 3}{|x + 2|} < 0$.

Розв'язання. Зобразимо криву знаків підмодульного виразу:

Оскільки знаменник дроби не повинен дорівнювати нулю, то, застосовуючи метод інтервалів, необхідно розглянути два випадки: $x > -2$ і $x < -2$.

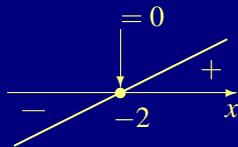
Приклад із ЗНО

Приклад 5 (Зовнішнє незалежне оцінювання, 2006 р.). Вкажіть найменше ціле число, яке є розв'язком

нерівності $\frac{x^2 + 2x - 3}{|x + 2|} < 0$.

Розв'язання. Зобразимо криву знаків підмодульного виразу:

$$y = x + 2$$

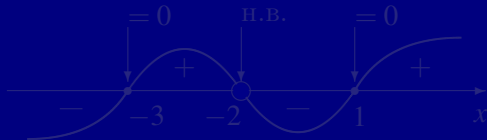
Оскільки знаменник дроби не повинен дорівнювати нулю, то, застосовуючи **метод інтервалів**, необхідно розглянути **два** випадки: $x > -2$ і $x < -2$.

Приклад із ЗНО

При цьому замінимо нерівність рівносильною їй сукупністю двох систем:

$$\frac{x^2+2x-3}{|x+2|} < 0 \iff \begin{cases} \begin{cases} x > -2, \\ \frac{x^2+2x-3}{x+2} < 0, \end{cases} \\ \begin{cases} x < -2, \\ \frac{x^2+2x-3}{-(x+2)} < 0, \end{cases} \end{cases} \iff \begin{cases} \begin{cases} x \in (-2, \infty), \\ \frac{x^2+2x-3}{x+2} < 0, \end{cases} \\ \begin{cases} x \in (-\infty, -2), \\ \frac{x^2+2x-3}{x+2} > 0. \end{cases} \end{cases}$$

Зобразимо криву знаків функції $y = \frac{x^2+2x-3}{x+2}$:

x^2+2x-3	+	-	-	+
$x+2$	-	-	+	+

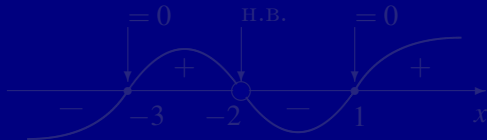

Приклад із ЗНО

При цьому замінимо нерівність рівносильною їй сукупністю двох систем:

$$\frac{x^2 + 2x - 3}{|x + 2|} < 0 \iff \left[\begin{array}{l} \left\{ \begin{array}{l} x > -2, \\ \frac{x^2 + 2x - 3}{x + 2} < 0, \end{array} \right. \\ \left\{ \begin{array}{l} x < -2, \\ \frac{x^2 + 2x - 3}{-(x + 2)} < 0, \end{array} \right. \end{array} \right] \iff \left[\begin{array}{l} \left\{ \begin{array}{l} x \in (-2, \infty), \\ \frac{x^2 + 2x - 3}{x + 2} < 0, \end{array} \right. \\ \left\{ \begin{array}{l} x \in (-\infty, -2), \\ \frac{x^2 + 2x - 3}{x + 2} > 0. \end{array} \right. \end{array} \right]$$

Зобразимо криву знаків функції $y = \frac{x^2 + 2x - 3}{x + 2}$:

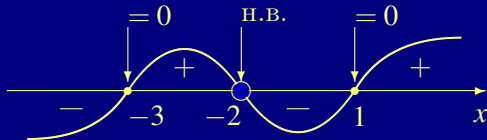
$x^2 + 2x - 3$	+	-	-	+
$x + 2$	-	-	+	+

Приклад із ЗНО

При цьому замінимо нерівність рівносильною їй сукупністю двох систем:

$$\frac{x^2 + 2x - 3}{|x + 2|} < 0 \iff \left[\begin{cases} x > -2, \\ \frac{x^2 + 2x - 3}{x + 2} < 0, \\ x < -2, \\ \frac{x^2 + 2x - 3}{-(x + 2)} < 0, \end{cases} \iff \left[\begin{cases} x \in (-2, \infty), \\ \frac{x^2 + 2x - 3}{x + 2} < 0, \\ x \in (-\infty, -2), \\ \frac{x^2 + 2x - 3}{x + 2} > 0. \end{cases}$$

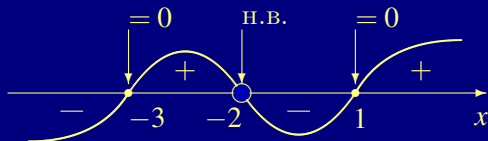
Зобразимо криву знаків функції $y = \frac{x^2 + 2x - 3}{x + 2}$:

$\frac{x^2 + 2x - 3}{x + 2}$	+	-	-	+
	-	-	+	+

Приклад із ЗНО

$$y = \frac{x^2 + 2x - 3}{x + 2}$$

Випишемо розв'язки нерівностей

$$\frac{x^2 + 2x - 3}{x + 2} < 0 \iff x \in (-\infty, -3) \cup (-2; 1),$$

$$\frac{x^2 + 2x - 3}{x + 2} > 0 \iff x \in (-3, -2) \cup (1, \infty)$$

і після підстановки цих розв'язків замість самих нерівностей у відповідні системи отримаємо сукупність:

$$\left[\begin{array}{l} \left\{ \begin{array}{l} x \in (-2, \infty), \\ x \in (-\infty, -3) \cup (-2; 1), \end{array} \right. \quad \text{I} \\ \left\{ \begin{array}{l} x \in (-\infty, -2), \\ x \in (-3, -2) \cup (1, \infty). \end{array} \right. \quad \text{IV} \end{array} \right.$$

Розв'яжемо системи:

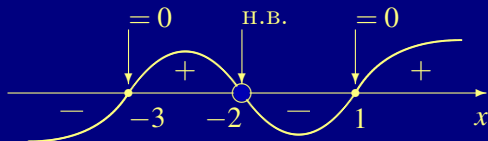
$$I \cap \text{II} = (-2; 1)$$

$$\text{III} \cap \text{IV} = (-3, -2)$$

Приклад із ЗНО

$$y = \frac{x^2 + 2x - 3}{x + 2}$$

Виписемо розв'язки нерівностей

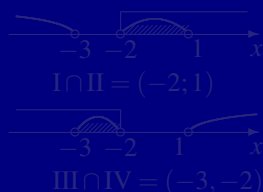
$$\frac{x^2 + 2x - 3}{x + 2} < 0 \iff x \in (-\infty, -3) \cup (-2; 1),$$

$$\frac{x^2 + 2x - 3}{x + 2} > 0 \iff x \in (-3, -2) \cup (1, \infty)$$

і після підстановки цих розв'язків замість самих нерівностей у відповідні системи отримаємо сукупність:

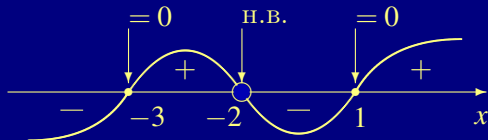
$$\left[\begin{array}{l} \left\{ \begin{array}{l} x \in (-2, \infty), \\ x \in (-\infty, -3) \cup (-2; 1), \end{array} \right. \quad \text{I} \\ \left\{ \begin{array}{l} x \in (-\infty, -2), \\ x \in (-3, -2) \cup (1, \infty). \end{array} \right. \quad \text{II} \\ \left\{ \begin{array}{l} x \in (-2, \infty), \\ x \in (-3, -2) \cup (1, \infty). \end{array} \right. \quad \text{III} \\ \left\{ \begin{array}{l} x \in (-\infty, -3) \cup (-2; 1), \\ x \in (-3, -2) \cup (1, \infty). \end{array} \right. \quad \text{IV} \end{array} \right.$$

Розв'яжемо системи:

Приклад із ЗНО

$$y = \frac{x^2 + 2x - 3}{x + 2}$$

Випишемо розв'язки нерівностей

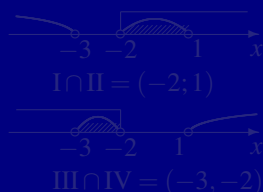
$$\frac{x^2 + 2x - 3}{x + 2} < 0 \iff x \in (-\infty, -3) \cup (-2; 1),$$

$$\frac{x^2 + 2x - 3}{x + 2} > 0 \iff x \in (-3, -2) \cup (1, \infty)$$

і після підстановки цих розв'язків замість самих нерівностей у відповідні системи отримаємо сукупність:

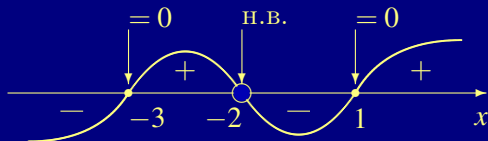
$$\left[\begin{array}{l} \left\{ \begin{array}{l} x \in (-2, \infty), \\ x \in (-\infty, -3) \cup (-2; 1), \end{array} \right. \quad \text{I} \\ \left\{ \begin{array}{l} x \in (-\infty, -2), \\ x \in (-3, -2) \cup (1, \infty). \end{array} \right. \quad \text{II} \\ \left\{ \begin{array}{l} x \in (-2, \infty), \\ x \in (-3, -2) \cup (1, \infty). \end{array} \right. \quad \text{III} \\ \left\{ \begin{array}{l} x \in (-\infty, -3) \cup (-2; 1), \\ x \in (-2, \infty). \end{array} \right. \quad \text{IV} \end{array} \right.$$

Розв'яжемо системи:

Приклад із ЗНО

$$y = \frac{x^2+2x-3}{x+2}$$

Випишемо розв'язки нерівностей

$$\frac{x^2+2x-3}{x+2} < 0 \iff x \in (-\infty, -3) \cup (-2; 1),$$

$$\frac{x^2+2x-3}{x+2} > 0 \iff x \in (-3, -2) \cup (1, \infty)$$

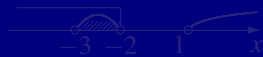
і після підстановки цих розв'язків замість самих нерівностей у відповідні системи отримаємо сукупність:

$$\left[\begin{array}{ll} \left\{ \begin{array}{l} x \in (-2, \infty), \\ x \in (-\infty, -3) \cup (-2; 1), \end{array} \right. & \text{I} \\ \left\{ \begin{array}{l} x \in (-\infty, -2), \\ x \in (-3, -2) \cup (1, \infty). \end{array} \right. & \text{II} \\ \left\{ \begin{array}{l} x \in (-2, \infty), \\ x \in (-3, -2) \cup (1, \infty). \end{array} \right. & \text{III} \\ \left\{ \begin{array}{l} x \in (-\infty, -3) \cup (-2; 1), \\ x \in (-3, -2) \cup (1, \infty). \end{array} \right. & \text{IV} \end{array} \right.$$

Розв'яжемо системи:

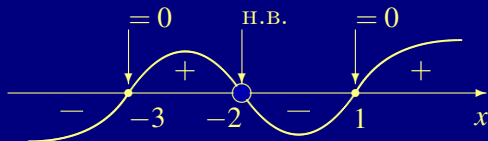
$$I \cap II = (-2; 1)$$

$$III \cap IV = (-3, -2)$$

Приклад із ЗНО

$$y = \frac{x^2+2x-3}{x+2}$$

Випишемо розв'язки нерівностей

$$\frac{x^2+2x-3}{x+2} < 0 \iff x \in (-\infty, -3) \cup (-2; 1),$$

$$\frac{x^2+2x-3}{x+2} > 0 \iff x \in (-3, -2) \cup (1, \infty)$$

і після підстановки цих розв'язків замість самих нерівностей у відповідні системи отримаємо сукупність:

$$\left[\begin{array}{ll} \left\{ \begin{array}{l} x \in (-2, \infty), \\ x \in (-\infty, -3) \cup (-2; 1), \end{array} \right. & \text{I} \\ \left\{ \begin{array}{l} x \in (-\infty, -2), \\ x \in (-3, -2) \cup (1, \infty). \end{array} \right. & \text{II} \\ \left\{ \begin{array}{l} x \in (-\infty, -2), \\ x \in (-3, -2) \cup (1, \infty). \end{array} \right. & \text{III} \\ \left\{ \begin{array}{l} x \in (-\infty, -3) \cup (-2; 1), \\ x \in (-3, -2) \cup (1, \infty). \end{array} \right. & \text{IV} \end{array} \right.$$

Розв'яжемо системи:

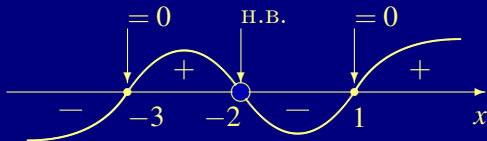
$$I \cap II = (-2; 1)$$

$$III \cap IV = (-3, -2)$$

Приклад із ЗНО

$$y = \frac{x^2+2x-3}{x+2}$$

Випишемо розв'язки нерівностей

$$\frac{x^2+2x-3}{x+2} < 0 \iff x \in (-\infty, -3) \cup (-2; 1),$$

$$\frac{x^2+2x-3}{x+2} > 0 \iff x \in (-3, -2) \cup (1, \infty)$$

і після підстановки цих розв'язків замість самих нерівностей у відповідні системи отримаємо сукупність:

$$\left[\begin{array}{ll} \left\{ \begin{array}{l} x \in (-2, \infty), \\ x \in (-\infty, -3) \cup (-2; 1), \end{array} \right. & \text{I} \\ \left\{ \begin{array}{l} x \in (-\infty, -2), \\ x \in (-3, -2) \cup (1, \infty). \end{array} \right. & \text{II} \\ \left\{ \begin{array}{l} x \in (-2, \infty), \\ x \in (-3, -2) \cup (1, \infty). \end{array} \right. & \text{III} \\ \left\{ \begin{array}{l} x \in (-\infty, -3) \cup (-2; 1), \\ x \in (-3, -2) \cup (1, \infty). \end{array} \right. & \text{IV} \end{array} \right.$$

Розв'яжемо системи:

$$\text{I} \cap \text{II} = (-2; 1)$$

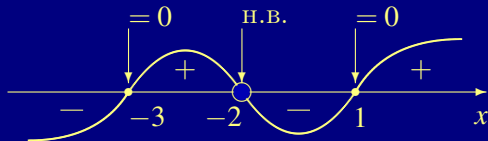

$$\text{III} \cap \text{IV} = (-3, -2)$$

Приклад із ЗНО

$$y = \frac{x^2 + 2x - 3}{x + 2}$$

Випишемо розв'язки нерівностей

$$\frac{x^2 + 2x - 3}{x + 2} < 0 \iff x \in (-\infty, -3) \cup (-2; 1),$$

$$\frac{x^2 + 2x - 3}{x + 2} > 0 \iff x \in (-3, -2) \cup (1, \infty)$$

і після підстановки цих розв'язків замість самих нерівностей у відповідні системи отримаємо сукупність:

$$\left[\begin{array}{ll} \left\{ \begin{array}{l} x \in (-2, \infty), \\ x \in (-\infty, -3) \cup (-2; 1), \end{array} \right. & \begin{array}{l} \text{I} \\ \text{II} \end{array} \\ \left\{ \begin{array}{l} x \in (-\infty, -2), \\ x \in (-3, -2) \cup (1, \infty). \end{array} \right. & \begin{array}{l} \text{III} \\ \text{IV} \end{array} \end{array} \right.$$

Розв'яжемо системи:

$$\text{I} \cap \text{II} = (-2; 1)$$

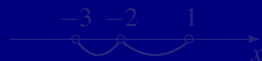
$$\text{III} \cap \text{IV} = (-3, -2)$$

Приклад із ЗНО

Після розв'язання систем маємо сукупність

$$\begin{cases} x \in (-2; 1), & A \\ x \in (-3, -2). & B \end{cases}$$

Об'єднуючи множини A і B , отримуємо

$$A \cup B = (-3, -2) \cup (-2, 1)$$

Отже, найменше ціле число, яке є розв'язком нерівності, — це -1 .

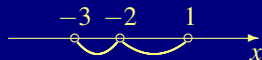
Відповідь: -1 .

Приклад із ЗНО

Після розв'язання систем маємо сукупність

$$\begin{cases} x \in (-2; 1), & A \\ x \in (-3, -2). & B \end{cases}$$

Об'єднуючи множини A і B , отримуємо

$$A \cup B = (-3, -2) \cup (-2, 1)$$

Отже, найменше ціле число, яке є розв'язком нерівності, — це -1 .

Відповідь: -1 .

Приклад із ЗНО

Після розв'язання систем маємо сукупність

$$\begin{cases} x \in (-2; 1), & A \\ x \in (-3, -2). & B \end{cases}$$

Об'єднуючи множини A і B , отримуємо

$$A \cup B = (-3, -2) \cup (-2; 1)$$

Отже, найменше ціле число, яке є розв'язком нерівності, — це -1 .

Відповідь: -1 .

Приклад із ЗНО

Після розв'язання систем маємо сукупність

$$\begin{cases} x \in (-2; 1), & A \\ x \in (-3, -2). & B \end{cases}$$

Об'єднуючи множини A і B , отримуємо

$$A \cup B = (-3, -2) \cup (-2; 1)$$

Отже, найменше ціле число, яке є розв'язком нерівності, — це -1 .

Відповідь: -1 .